

Ouderdomsdeken en ondervoorzitter van de kring, Albert D'Heedene, heeft niet alleen een uitzonderlijk geheugen, markante gebeurtenissen heeft hij ook op schrift gesteld.

Over de Kajottersbeweging uit zijn jonge jaren en de Romereis van deze groep als uitzonderlijke belevenis in 1929, laten we Albert zelf vertellen ...

Heemkundige kring Karel Van de Poele

Daar ligt Rome, de geweldige, grote, massale stad, bruin , honingblond en rood, met in de verte de witte spotternij van het onbekende-soldaat-denkmaal, met het Forum, antieke ruïnen die goden en godinnen evoceren, met al haar vierhonderd kerken, palazzi, het wrede komronde Coliseum, de fonteinen, de standbeelden, koepels, torens en tuinen. 't Ligt in een kring van zeven heuvelen met villa's bezet, en aan 't uiteinde van die massa rijst hoog en majestatisch de Sint Pieter met zijn glanzende koepel en zijn enorme zuilenvleugels.

Zoals men van zonnige lentetuinen plots in een orkaan van alle kwade elementen komt, die gieren om de rotsen, zo is de overgang van Rafaël naar deze Sixtijnse kapel, waar op de zoldering, omkaderd van profeten en sibillen, de schepping der wereld, der mensen, de zondvloed te zien is, en op den groten muur het laatste oordeel.

Felix Timmermans over zijn bezoek aan Rome in *Naar waar de appelsienen groeien*.

De eerste kajotters te Lichtervelde en hun Rome-reis

Albert D'Heedene

Het was rond het jaar 1926 dat E.H. Achiel Lauwers, die met zijn familie in de Potteriestraat woonde, probeerde een plaatselijke K.A.J.-beweging te stichten¹.

Het verliep vlot en veel jongelingen sloten zich aan. Uit de eerste aangeworven leden werd Gerard Allaert(†) tot voorzitter aangesteld, ikzelf werd ondervoorzitter. Bij de leden van het eerste uur waren onder andere Jules Allemeersch(†), René Vandecasteele(†), Albert Soen, Hector Ketels, Jozef Coussement(†), Jozef Baert(†), Maurice(†) en Andre Vanwalleghem(†), Jules(†) en Leon Devoogdt, ook nog een paar waarvan ik de familienaam en woonplaats nog herinner maar de voornaam vergeten ben: een zekere Demeester uit de Kleine Zwevezelestraat en ene Casteleyn uit de Cauwentijnestraat.

Op onze Lichterveldse kunstschilder Amand Goddyn(†) werd beroep gedaan om een mooie vlag te ontwerpen en te schilderen. E.H. Proost stond er op, aangezien wij Vlamingen waren, dat de leeuwenvlag er in verwerkt werd. Het resultaat was prachtig, mocht gezien zijn en iedereen bebofte het werk. Door de proost werd, in bijzijn van vele kajotters, de vlag plechtig ingewijd.

Met de Margarethafeesten van 1929 werd door onze KAJ, in de patronagezaal, ook *Den Tap* genoemd, een 'veiligheidstentoonstelling' ingericht². Diverse machines en voorwerpen waren er tentoongesteld. In die tijd werd Lichtervelde op Margarethazondag nog overspoeld door bedevaarders die te voet, per fiets of met de trein kwamen dienen³. Onze tentoonstelling had grote bijval zodat een mooie som geld bij de schatbewaarder terecht kwam.

Op kermiszonntag was, onder de leiding van E.H. Cardijn, een Romebedevaart ingericht. E.H. Lauwers, onze proost, ging mee en had ervoor gezorgd dat wij met vijf kajotters tegen verminderde prijs meekonden: voorzitter Gerard Allaert, ikzelf, Albert Soen, Jozef Baert en Jozef Coussement. Ook Amand Goddyn kon mee, als beloning voor zijn mooie vlag. Ik werd aangeduid als vlaggendrager, hetgeen ik met plezier aanvaardde.

¹ Achiel- Karel Lauwers (°Oostende 1877 - †Brugge 1965) was in de jaren '20 onderpastoor te Lichtervelde.

² *Den Tap* fungeerde als parochiezaal, tot aan de afbraak in 1968. Heden ASLK-kantoor in de Statiestraat.

³ Albert herinnert zich dat voor de eerste wereldoorlog er vanuit Brugge een speciale trein naar de Lichterveldse Margarethafeesten ingelegd werd.

Op 22 september 1929 zijn wij dan uit Brussel vertrokken. Er waren drie treinen: een trein voor de Vlamingen, een trein voor de Walen en een trein voor wie van Brussel of omstreken was.

Deze reis was voor ons natuurlijk een openbaring. We vertrokken richting Groothertogdom Luxemburg. In Thionville kregen we de Franse douane op visite en in Basel de Zwitserse. Zo ging het verder over Luzern, Flüen en Chiasso naar Italië.

Milaan hebben we bezocht, en de dom waar we het *Laatste Avondmaal* van Leonardo Da Vinci gingen bewonderen. Ook Assisi en het plein met de drie heiligdommen boven elkaar waar we rond het graf van de H. Franciscus werden geleid. In de Sinte Clara-kerk gingen we even een weesgegroet bidden voor het wonderbare kruisbeeld en een rondgang doen rond het schrijn met het gebalsemde lichaam van de H. Clara.

Daarna ging het richting Rome. Wat we daar allemaal zagen was voor mij onbeschrijfelijk. Het grootste moment voor ons echter was de ontmoeting met Zijne Heiligheid de Paus⁴. De paus, op een verhoog gezeten, wilde al de vlaggen rond zich. Ik trok dus het verhoog op, om met onze vlag bij alle andere te staan. De paus zeggende ze allemaal en sprak ons toe, ruim drie kwartier lang. Op het einde van de ceremonie kusten wij zijn ring.

Daarna konden wij de 40 m. lange en 13 m. brede Sixtijnse kapel bezoeken. Ik was bij Amand Goddyn die er zijn ogen uitkeek naar al die prachtige plafond- en wand-schilderijen.

Tussen haakjes: ik vind het zo spijtig dat er aan het woonhuis van Amand geen herinneringsplaat werd aangebracht en dat nog steeds geen straat zijn naam draagt.

Er was zoveel moois te zien en zo weinig tijd...

Op zaterdag 28 september spoorden we terug huiswaarts, richting Parijs, met onderweg een kort bezoek aan Turijn en Lausanne. Op de terugreis vernamen we dat onze geliefde proost pastoor benoemd was in Oostveld bij Oedelem. Veel kajotters trokken er op de installatiedag natuurlijk naartoe; ook achteraf kreeg *Lauwertje* in Oostveld nog af en toe bezoek van ons.

Met de komst van de nieuwe proost, E.H. Remi Lanssens was het dat niet meer⁵! Hij wilde en zorgde voor een nieuw bestuur en de vriendschap en saamenhorigheid van vroeger was er niet meer. Onze prachtige vlag, waarover wij zo fier waren, hebben we nooit meer gezien. Misschien zinde het hem niet dat ze er zo Vlaamsgezind uitzag, met die leeuwenafbeelding erop.

⁴ Dit was Pius XI, paus van 1922 tot 1939. In 1929, het jaar van de Romebedevaart, ondertekende hij het akkoord van Lateranen, waarbij Vaticaanstad de soevereine staat werd die het nu nog is.

⁵ Remi Lanssens (°Dentergem 1905 - †Dentergem 1985) was onderpastoor te Lichtervelde tussen december 1940 en april 1947.

Vele kajotters zijn me achteraf nog komen vragen: 'Albert, gij waart de vlaggendrager, waar is onze schone vlag naartoe?' Ik kon ze geen antwoord geven, alleen een vermoeden meedelen...

De vlag was en bleef weg; ze bestond amper een vijftiental jaar.

oooooooooooo

Heemkundige kring Karel Van de Poele